

مشاعره در عمل

حدیث شاعران

(پیش از امتحان سزار بیت شعر و نشین و تأمل بر انگیز)

انتخاب و تدوین: حیدر محمدی باستانی

انتشارات اردیبهشت

سرشناسه	محمّدی باغملاتی، حیدر، ۱۳۳۸-، گردآورنده
عنوان و نام پدیدآور	مشاعره در عمل: حدیث شاعران: بیش از هفت هزار بیت شعر دلنشین و تأمل برانگیز/ انتخاب و تدوین حیدر محمدی باغملاتی؛ ویراستار غلامرضا شایان
مشخصات نشر	تهران: اردیبهشت، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۴۷۶ ص.
شابک	978-964-171-354-8
وضعیت فهرست نویسی	فیا
عنوان دیگر	حدیث شاعران
عنوان دیگر	بیش از هفت هزار بیت شعر دلنشین و تأمل برانگیز
موضوع	مشاعره Mosha,ereh
موضوع	شعر فارسی - مجموعه‌ها Persian poetry - collections
ه. ب. گنگره	۱۳۹۶ م ۳/ ۴۰۸۳ PIR
ردیف دیوبی	۱/۰۰۸ فا
شماره کتابشناختی ملی	۵۰۶۹۹۳۹

اشارات اردیبهشت

آدرس: خیابان انقلاب - ۱۱ - ورودی - پلاک ۳۱۶ - طبقه اول

تلفن: ۶۶۴۹۷۶۱۳ - ۶۶۴۸۰۱۱۰ - تلفکس: ۶۶۴۹۲۸۷۶

کد پستی: ۱۳۱۴۶ - ۶۵۱۱۱

pub.ordibehesht@yahoo.com

www.ordibeheshtpub.ir

عنوان کتاب: مشاعره در عمل

شاعر: حیدر محمدی باغملایی (عضو هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان به شهر)

ویراستار: غلامرضا شایان

مدیر امور فنی: امیر هوشنگ اسکندری

صفحه آرای: ارمان

لیتوگرافی و چاپ: هنر آفاق

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۷

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۷۱-۳۵۴-۸

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است

در اوقات فراغت خود و حتی به صورت جمعی جرعه جرعه تا پایان می تواند بنوشد و از آن لذت ببرد. همچنین دقت و تأمل در آن حامیه‌ی انبساط خاطر، آرامش جان، بسط اندیشه و تعمیق شناخت است. اثر درمانی و صنف‌ناپذیر آن به حدی است که فقط کافی است یک بار امتحان کرد!

از مزایای مهم دیگر این اثر، کمک به همگانی کردن شعر ناب فارسی است. به دلیل تنوع شعری مجموعه، هم‌ی افراد جامعه می توانند از آن برخوردار شوند. واقعیت آن است که تدوین چنین آثاری کمک به «ساده‌نویسی ادبیات منظوم» و به نوعی، «شعر نیز محبوب می شود».

همچنین مجموعه‌ی حاضر، تلاشی است که به کمک شاعری واقعی تدوین شده که هم مطالعه‌ی آن را لذت بخش می‌کند و هم فرصتی برای تمرین شاعران جوان را در روزها جایگاه واقعی خود را پیدا کرده است، فراهم می‌کند. و بالاخره این اثر آینه‌ی تمام‌نمای روزگار کنونی است که هر کس می‌تواند خود را در آن ببیند؛ و از نکته‌ها، تجربه‌ها و حکمت‌های آن در زندگی روزمره‌ی خود سود ببرد. به قول حافظ (۱۳۶۱):

"شرای از داستان عشق شورا کیمزماست این حکایت‌ها که از فرحاد و شیرین کرده اند"

این مجموعه چه نوع بیت‌هایی را در خود جای داده است؟

همان‌طور که یاد شد، اشعار جمع‌آوری شده از طیف گسترده‌ای برخوردار است و هر کدام با مضمونی و آثاری در بر دارد. هرچند این مجموعه به صورت موضوعی فراهم نشده است ولی تلاش شده تا انواع بیت‌های حکمت‌آموز و اندیشه‌ساز را در خود جای دهد. تنوع و تعدد بیت‌ها آن قدر زیاد است که طبقه‌بندی آن حابه دشواری انجام می‌گیرد. به هر حال برای آن که شناخت اندکی برای خوانندگان فراهم شود به چند نمونه اشاره می‌شود:

- ۱ خدا محوری:
کسی کو بود پاک و یزدان پرست
نیازد به کردار بد هیچ دست
(فردوسی)
- ۲ حدیث:
دنیا که جسر آخرتش خواند مصطفی
جای نشست نیست نباید گذار کرد
(سعدی)
- ۳ علم:
عالم داری ز کس مدار دریغ
بر دل تشنگان ببار چو میغ
(اوحدی)
- ۴ تعادل:
کرم به جای فرمایندگان جو بتوانی
مروت است نه چندان که خود فرو مانی
(سعدی)
- ۵ فرهنگ خودی:
کهن جامه‌ی خویش پیاستی
به از جامه‌ی عاریت خواستن
(سعدی)
- ۶ یادگیری:
کسی را که مغزش بود پر شتاب
دراوان سخن باشد و دیر یاب
(فردوسی)
- ۷ نوگرایی:
فسانه گشت و کهن شد حدیث اسکندر
سخن نو آنکه نو حلاوتی است دگر
(فرخی)
- ۸ گریه:
کسی را که در دل بود درد و غم
گرستنس درمان بود لاجرم
(فردوسی)
- ۹ تاریخ:
شما بت پرستید و خورشید و ماه
در ایران به یزدان شناسند راه
(اسدی)
- ۱۰ اخلاق:
شاخ امل بزن که چراغی است زود میر
بیخ هوس بکن که درختی است کم بقا
(خاقانی)

۱۱ واقعیت آزمایی:

کس عیار زر خالص نشناسد چو محک

در خلوص منت ار هست شکی تجربه کن
(حافظ)

۱۲ زیست محیط:

گربه‌ی مسکین اگر پرداختی

تخم گنجشک از زمین برداشتی
(سعدی)

۱۳ شرطی شدن:

غافلی ناگه به ویران گنج یافت

سوی هر ویرانه زان پس می‌شتافت
(مولوی)

۱۴ طنز:

غریب اگر چه به دارالسلام گیرد جای

بود نتیجه‌ی غربت همه عذاب الیم
(عبدالواسع جبلی)

۱۵ همدلی:

تا صاحب فرزند ندرم نتوار یافت

در عالم ایجاد حقوق پدری را
(صائب)

۱۶ پویایی:

تنی زنده دل، خفته در زیر گل

به از عالمی زنده‌ی مرده دل
(سعدی)

۱۷ خنده روی:

شکفته باش جهان را شکفته گر خواهی

که بر آید دلان چرخ روی خندان است
(سعدی)

۱۸ جامعه پذیری:

منه پای از گلیم خویش بیرون

حساب خود نکند و نه افزون
(پروین)

۱۹ ارتباط:

ضرور تا نشود، لب به گفتگو مگشا

عنان کشیده نگه دار اسب سرکش را
(صائب)

۲۰ عاطفه:

نوازش به هر جا بود دستگیر

چه از تیز برنا چه از مرد پیر
(فردوسی)

۲۱ بصیرت:

دیده‌ی دل نخست بینا کن

پس تماشای جمله اشیا کن
(سنایی غزنوی)

۲۲ همت:

تا کی در این مزابل سفلی کنی نزول

قانع مشو ز روضه رضوان به خار و خس

(خواجوی کرمانی)

۲۳ تجربه:

به نا آزموده مده دل نخست

که لنگ ایستاده نماید درست

(اسدی)

۲۴ برنامه ریزی:

بیندش شب کار فردا نخست

بران رای رو پس که کردی درست

(اسدی)

۲۵ تغذیه:

طعام افزن مخ در ناگاه و ناساز

که آن افزون تو را بی شک خورد باز

(عطار)

۲۶ مدیریت:

چو خواهی کسی را هرگز نبرد

بزرگیش جز پایه پایه مده

(اسدی)

۲۷ دور اندیشی:

هر که اول بین بود اعمی بود

هر که آخر بین چه با معنا بود

(مولوی)

۲۸ عشق:

اگر صد آب حیوان خورده باشی

چو عشق در تو نبود مرده باشی

(وحشی بافقی)

۲۹ هوش طبیعت گرایی:

خلق را زیر گنبد دوار

دیده ها کور و خرابدنی بسیار

(اوحدی)

۳۰ خودشناسی:

یکی بیدار شو تا چند خفتی

ببین خود را که چیز بس شگفتی

(ناصر خسرو)

این ها تنها کوشای از کاخ باشکوه نظم فارسی است که در این مجموعه گرد آمده است و طبقه بندی آن ها نیاز به

تحقیق مفصلی دارد به قول سعدی (۸۳۷۳) این قصه نامی ندارد:

جهدم به آخر آمد و دفتر تمام شد

شرح غمت به وصف نخواهد شدن تمام